

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Věrou Pazderovou, LL.M., M.A., ve věci

žalobce: I. C., nar. X
státní příslušnost Moldavsko
t. č. pobytem X
zastoupen advokátem Mgr. Davidem Macháčkem
sídlem T. G. Masaryka 108, Kladno

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

za účasti: T. C., nar. X
státní příslušnost Rumunsko
bytem X

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 7. 2024, č. j. OAM-1245-14/PP-2024,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 7. 2024, č. j. OAM-1245-14/PP-2024, se ruší a věc se mu vrací k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 14 200 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Davida Macháčka.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 11. 7. 2024 žalovaný zamítl žalobcovu žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU podle § 87e odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť měl za to, že existuje důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek.
2. Žalovaný považoval za prokázané, že žalobce je rodinným příslušníkem občanky EU ve smyslu § 15a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť je manželem osoby zúčastněné na řízení, která je státní příslušnicí Rumunska.
3. Z opisu rejstříku trestů nicméně žalovaný zjistil, že žalobce byl odsouzen trestními příkazy Okresního soudu Praha-východ sp. zn. 37 T 97/2018 a sp. zn. 37 T 102/2018. Dále pak konstatoval, že tyto záznamy stále figurují ve výpisu z uvedeného rejstříku, což znamená, že odsouzení nebyla doposud zahlazena, a proto v současnosti nelze pohlížet na žalobce jako na osobu trestně zachovalou. Pokud se žalobce dopustil jednání, které je trestným činem, jedná se nepochybně o narušení veřejného pořádku, a to dokonce závažným způsobem, které může být ve smyslu § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců důvodem pro zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu.
4. V této souvislosti žalovaný poukázal na skutečnost, že zákon o pobytu cizinců nedefinuje pojmy „veřejný pořádek“ nebo „závažné narušení veřejného pořádku“. Dodal, že zmíněné ustanovení je sice transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „směrnice o volném pohybu“), ale ani ta vymezení uvedených pojmů neobsahuje. Zákon o pobytu cizinců navíc používá zmíněné pojmy v různých ustanoveních a různých kontextech. Jedná se tak o neurčité právní pojmy, jejichž obsah je třeba vymezit s ohledem na kontext, ve kterém jsou v rámci zákona o pobytu cizinců použity. Dále žalovaný odkázal na výklad zmíněných pojmů v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010-151, č. č. 2420/2011 Sb. NSS, a navazujících rozsudcích.
5. Ve vztahu k žalobci je proto třeba podle žalovaného posoudit, zda jeho jednání, které naplnilo skutkovou podstatu několika přečinů, může představovat i v současnosti (i nadále) závažné narušení veřejného pořádku.
6. Podle trestního příkazu sp. zn. 37 T 97/2018 byl žalobce uznán vinným z přečinu, neboť dne 18. 5. 2018 řídil motorové vozidlo s vědomím, že mu byl rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 25. 1. 2018 uložen zákaz řízení na dobu 12 měsíců (rozhodnutí nabylo právní moci dne 24. 7. 2018), a tedy mařil výkon rozhodnutí orgánu veřejné moci. Za tento přečin byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 3 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu 18 měsíců a k trestu zákazu řízení motorových vozidel na dobu 15 měsíců.
7. Podle trestního příkazu sp. zn. 37 T 102/2018 byl žalobce uznán vinným, že (1) dne 1. 6. 2018 řídil motorové vozidlo s vědomím, že mu byl rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 25. 1. 2018 uložen zákaz řízení na dobu 12 měsíců, a (2) dne 2. 6. 2018 spolu s dosud neustanovenou osobou vypáčili pomocí přenosného šroubováku víko nádrže dvou nákladních automobilů a z nádrží odcizili motorovou naftu v množství nejméně 177,5 litru a dále se pokusili vypáčit víko nádrže dalšího nákladního automobilu, což se jim nepodařilo. Tím způsobili škodu ve výši nejméně 5 667 Kč odcizením motorové nafty a ve výši 10 404 Kč poškozením vozidel. Žalobce si tedy dílem присвожил a dílem se pokusil присвоjit cizí věc

tím, že se jí zmocnil, a způsobil tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou. Těmito činy spáchal (1) přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a (2) ve spolupachatelství v jednočinném souběhu přečin krádeže dílem dokonaný a dílem ve stádiu pokusu a přečin poškození cizí věci. Za tyto přečiny byl žalobce odsouzen k souhrnnému trestu, a to (a) trestu odnětí svobody v trvání 6 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu 2 let, (b) k trestu zákazu činnosti spočívajícímu v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 2 let, (c) trestu vyhoštění na dobu 3 let, (d) trestu propadnutí věci, a to 1 ks loveckého nože s černou rukojetí, 1 ks kanystru a 1 ks barelu.

8. Dále žalovaný konstatoval, že podle usnesení Okresního soudu Praha – východ ze dne 14. 7. 2020, č. j. 37 T 102/2018-114, se žalobce osvědčil. Podle výpisu z cizineckého informačního systému byl v období od 10. 6. 2018 do 10. 6. 2021 evidován jako nežádoucí osoba.
9. Žalovaný zdůraznil, že žalobce nebyl odsouzen pouze jednou, ale jednalo se o celkem tři odsouzení, přičemž vždy šlo přečin úmyslný. První uložený trest tedy nevedl k nápravě a nelze ani opomenout blízkost jednotlivých odsouzení. Poslední odsouzení ještě nebylo zahlazeno, a proto nelze v současnosti na žalobce pohlížet jako na osobu trestně zachovalou.
10. Podle žalovaného je zřejmé, že jednání žalobce představuje opakované narušení veřejného pořádku, přičemž nabylo takové společenské nebezpečnosti, že byla naplněna skutková podstata několika přečinů. Normy trestního práva chrání ty nejzákladnější hodnoty lidské, společenské a majetkové. Je zřejmé, že jednání naplňující skutkovou podstatu přečinu je samo o sobě dosti závažné, aby bylo možno hovořit o závažném narušení veřejného pořádku. Žalobce vzhledem ke svému dosavadnímu jednání, zejména pak opakovanému páčání trestné činnosti, stále představuje nebezpečí veřejnému pořádku, a to minimálně do doby, než bude jeho odsouzení zahlazeno. Žalobce proto nadále představuje nebezpečí veřejnému pořádku, a to s ohledem na předchozí trestnou činnost. Tím je naplněn důvod pro zamítnutí jeho žádosti podle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců.
11. Dále žalovaný připomněl § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců s tím, že přiměřenost dopadů rozhodnutí je třeba zkoumat tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. Povinnost zkoumání přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života vyplývá i z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a také z čl. 27 odst. 2 směrnice o volném pohybu. V této souvislosti je pak podle žalovaného třeba zdůraznit, že pokud pobyt účastníka řízení na území představuje závažné narušení veřejného pořádku, odůvodňuje veřejný zájem na tom, aby se na území ČR nezdržovali cizinci, kteří takové ohrožení představují, i případný zásah soukromého a rodinného života cizince. Zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu může být nepřiměřeným zásahem pouze výjimečně.
12. Přestože na území ČR pobývá žalobcova manželka, žalobce pobytovým oprávněním před podáním nynější žádosti nedisponoval. Jejich nezletilá dcera pobývá v Moldavsku. Nemožnost pobývat v ČR tak lze považovat za částečný zásah do žalobcova soukromého a rodinného života. S ohledem na délku pobytu manželů v ČR lze očekávat, že si zde již mohli vytvořit sociální vazby. Na druhou stranu nejsou zcela zbaveni možnosti vést společný rodinný život. Krom toho, žalobce jakožto občan Moldavska má možnost pobývat v schengenském prostoru na základě biometrického pasu po dobu až 90 dnů v jakémkoliv období 180 dnů. Na rozdíl od správního vyhoštění není žalobci stanovena doba zákazu pobytu v ČR. Žalobce je v produktivním věku a jeho zdravotní stav je dobrý. V případě návratu do Moldavska mu tedy nic nebrání nalézt tam zaměstnání nebo provozovat

samostatnou výdělečnou činnost. Protože v ČR pobýval pouze krátkodobě, neexistuje v obecné rovině žádná vážnější překážka pro to, aby se opět integroval v zemi původu.

13. S ohledem na jednání, kterého se žalobce dopustil, nelze podle žalovaného považovat zásah do jeho rodinného života za nepřiměřený. Na tom nic nemění ani skutečnost, že se žalobce osvědčil. Negativní důsledky jeho protiprávního jednání totiž nezahrnují jen samotný trest, ale nadále přetrvávají (byť v menší míře) i po jeho vykonání, a mohou tak ztěžovat odsouzenému jeho další život a uplatnění v něm. Jedním z těchto důsledků je neudělení pobytového oprávnění. Žalobce si musel být při páchání přečinů vědom možných důsledků také v rovině zákona o pobytu cizinců. Ze zjištěných okolností neplyne, že by dopad nynějšího rozhodnutí mohl být rozporný s čl. 8 Úmluvy.

II. Obsah žaloby

14. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).
15. Úvodem zdůraznil, že je manželem osoby zúčastněné na řízení, a tedy rodinným příslušníkem občanky Rumunska. Závěry žalovaného považuje za nezákonné, nelogické a rozporné s obsahem spisu. Žalovaný se předně mýlí, tvrdí-li, že žalobce spáchal 3 přečiny. V této souvislosti žalobce odkázal na § 14 odst. 2 trestního zákoníku a definici přečinu. Žalobce spáchal přečiny pouze dva, a to v blízkém časovém rozmezí 1. 6. 2018 a 2. 6. 2018. Nejprve byl odsouzen trestním příkazem sp. zn. 37 T 97/2018, který byl následně zrušen trestním příkazem sp. zn. 37 T 102/2018, přičemž výrok původního trestního příkazu byl převzat do trestního příkazu nového sp. zn. 37 T 102/2018 (souhrnný trest). Žalobce tedy spáchal pouze dva přečiny, přičemž na původní trestní příkaz sp. zn. 37 T 97/2018 již nelze pohlížet, neboť byl zrušen. Žalovaný tedy učinil nesprávné skutkové závěry, a navíc postupoval nezákonně v neprospěch žalobce.
16. Závažnějšího porušení zákona se pak žalovaný podle žalobce dopustil vyslovením závěru, že trest uložený trestním příkazem sp. zn. 37 T 102/2018 nebyl zahlazen. Napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 11. 7. 2024, tedy prokazatelně v době, kdy již ze zákona mělo dojít k zahlázení odsouzení z důvodu běhu doby.
17. Trestní příkaz sp. zn. 37 T 102/2018 byl vydán dne 3. 6. 2018 a téhož dne nabyl právní moci. Žalobce jím byl odsouzen za trestné činy podle § 205 odst. 1 písm. a) a § 228 odst. 1 trestního zákoníku a byl mu uložen trest odnětí svobody v délce 6 měsíců s odkladem na zkušební dobu v délce 24 měsíců, dále zákaz činnosti řízení všech motorových vozidel v délce 24 měsíců, trest propadnutí věci a trest vyhoštění v délce 36 měsíců.
18. Z výpisu evidence rejstříku trestů ze dne 30. 7. 2024 vyplývá, že dne 14. 7. 2020 bylo rozhodnuto, že se žalobce ve zkušební době osvědčil. Výkon trestu zákazu činnosti vykonal dne 3. 6. 2020. Výkon trestu propadnutí věci byl vykonán dne 10. 6. 2021. A dne 11. 6. 2021 byl vykonán trest vyhoštění. Žalovaný si měl proto položit otázku, zda jsou tresty uložené trestním příkazem sp. zn. 37 T 102/2018 již ze zákona zahlazené a na žalobce by se hledělo jako na bezúhonnou osobu. Jednak již v roce 2020 bylo rozhodnuto o osvědčení žalobce, tedy podle soudu již v roce 2020 vedl řádný život. Dále ze zákona vyplývá, že po uplynutí 3 let od výkonu trestu vyhoštění, se tento trest zahlašuje. Žalobce vykonal trest vyhoštění dne 11. 6. 2021.
19. Podle žalobce je tedy nepochybné, že již dne 12. 6. 2024 mělo dojít ze zákona k zahlázení i tohoto trestu. Protože se žalobce jednak osvědčil a jednak uplynula zákonná doba

k zahlázení. V době vydání napadeného rozhodnutí tedy již došlo k zahlázení trestu. Žalobci nelze klást k tíži, že rejstřík trestů není aktuální a pověřená osoba nepřistoupila k zahlázení uvedeného trestu. Žalobce sám již učinil žádost příslušnému soudu, v níž požádal o zahlázení trestu, resp. spíše požádal o uvedení rejstříku trestu do souladu se skutečným stavem vyplývajícím ze zákona. Žalovaný měl skutečný stav posoudit jako předběžnou otázku, což neučinil.

III. Vyjádření žalovaného

20. Žalovaný zejména odkázal na napadené rozhodnutí a dodal, že trest vyhoštění žalobce sice vykonal dne 11. 6. 2021, dosud však nedošlo k zahlázení záznamů v rejstříku trestů. Podle § 105 odst. 1 písm. d) trestního zákoníku soud zahladí odsouzení, vedl-li odsouzený po výkonu nebo prominutí trestu anebo po promlčení jeho výkonu řádný život po dobu nejméně 3 let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody nepřevyšujícímu jeden rok nebo k trestu vyhoštění. Vzhledem k tomu, že žalobce trest vyhoštění vykonal dne 11. 6. 2021, mohl si až dne 11. 6. 2024 (tj. 3 roky po uplynutí trestu vyhoštění) požádat o zahlázení, což podle žaloby učinil až po vydání napadeného rozhodnutí. Žalobcův požadavek, aby žalovaný přerušil řízení z důvodu předběžné otázky, je absurdní. Žalovaný přerušit řízení nemohl, protože žalobce žádnou žádost příslušnému soudu v průběhu správního řízení nepodal. Žalovaný ani nepostupuje tak, že by žalobci sám dával podnět k podání žádosti o zahlázení. Žalobcem zmíněné osvědčení, které bylo vydáno Okresním soudem Praha-východ ze dne 14. 7. 2020, č. j. 37 T 102/2018-114, je jen jednou ze tří podmínek, které musel žalobce splnit pro zahlázení. Do vydání napadeného rozhodnutí však nesplnil výše zmíněnou podmínku stanovenou v § 105 odst. 1 písm. d) trestního zákoníku.
21. Žalovaný nezpochybňuje, že z hlediska trestněprávního již došlo k osvědčení žalobce a že uložené tresty vykonal. Nesplnil však jednu ze tří podmínek pro zahlázení, a proto tresty stále figurují v rejstříku trestů. Samotné zahlázení však žalovaný nepovažuje za dostatečný důvod pro učinění závěru, že žalobce již pro účely předmětného řízení nepředstavuje nebezpečí veřejnému pořádku. Zahlázení nenastoluje fikci, že se skutek nestal, pouze se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen. I přes případné zahlázení je žalovaný oprávněn jednotlivě i ve vzájemných souvislostech zohlednit minulou trestnou činnost žalobce, přičemž bere v úvahu i závěr o tom, že rozhodnutí o zahlázení není zcela bez významu.
22. Žalovaný nesouhlasí s argumentací žalobce, že od odsouzení uplynula již řada let a že se žalobce „osvědčil“, a tudíž nepředstavuje nebezpečí narušení veřejného pořádku. K tomu žalovaný odkázal na rozsudek NSS ze dne 14. 9. 2022, č. j. 7 Azs 110/2022-26, přičemž v rámci citace části jeho odůvodnění zdůraznil pasáž, podle které „[i] délka zkušební doby podmíněného propuštění má určitou vypovídací hodnotu o závažnosti potrestaného jednání konkrétní osoby s určitými osobnostními charakteristikami, a může být nahlížena jako ‚rizikové období, kdy je potřeba hrozbou návratu do výkonu trestu zvýšit motivaci podmíněně propuštěného vyhnout se konfliktu se zákonem a vést řádný život. I když rozhodně nelze zjednodušeně říci, že překážka pro povolení k přechodnému pobytu trvá přesně po zkušební dobu podmíněného propuštění, určitou indicii, již nelze přiblížit, tato okolnost představuje.“
23. Žalobce měl dostatek času už od právní moci napadeného rozhodnutí (19. 7. 2024) se navrátit do země původu, kde má navíc rodiče, kteří se starají o jeho nezletilou dceru. Má tudíž kde bydlet a příbuzní mu zajisté budou schopni alespoň zpočátku pomoci. Žalovaný je přesvědčen, že v napadeném rozhodnutí řádně odůvodnil veškeré zákonné náležitosti.

V žádosti ani v žalobě žalobce nepřiměřenost dopadů rozhodnutí nenapadl. Žalovaný dodal, že žalobce požádal dne 20. 8. 2024 o vízum za účelem strpění, ke dni vyjádření žalovaného však nebylo o této žádosti dosud rozhodnuto.

IV. Replika žalobce a vyjádření osoby zúčastněné

24. Žalobce úvodem odkázal na žalobní námitky s tím, že zásadní skutkové a právní otázky zůstávají stejné, tedy zda žalobce může představovat nebezpečí narušení veřejného pořádku. Jak již uvedl v žalobě, předmětné skutky měl spáchat před více než 6 lety, přičemž i podle definice trestního zákoníku se jednalo o přečiny (méně závažné trestné činy). Ve zkušební době se osvědčil, tedy prokázal, že vedl řádný život a polepšil své chování a přístup k životu. I vzhledem k velmi krátké době spáchání bylo jednoznačné, že ze strany žalobce se jednalo o jednotlivý exces z jinak řádného života.
25. Podle žalobce nelze každý případ posuzovat mechanicky tak, že pokud má žadatele jakýkoliv záznam v rejstříku trestů, automaticky představuje nebezpečí pro narušení veřejného pořádku. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný postupoval formalisticky tak, že záznam v rejstříku trestů se automaticky rovná nebezpečí. Takový přístup je sám o sobě nebezpečný a nežádoucí. Není třeba zdůrazňovat povinnost správního orgánu posoudit každý případ individuálně. Žalobci se zdá, že ve vyjádření k žalobě si žalovaný protřečí, pokud se nyní snaží zdůvodnit nebezpečnost žalobce ryze z jeho záznamu v rejstříku trestů, přitom výslovně připouští, že z hlediska trestně právního se žalobce osvědčil a že by tresty z roku 2018 byly po splnění zákonných podmínek zahlazeny. Samotné zahlazení však žalovaný nepovažuje za dostatečný důvod pro učinění závěru, že žalobce již pro účely nynějšího řízení nepředstavuje nebezpečí pro veřejný pořádek.
26. Žalobce nikdy netvrdil, že nic nespáchal či že se skutek nestal. Ví, že byl pravomocně odsouzen, ale trest řádně vykonal, řádně se choval a chová. Pokud z pohledu trestního práva, které představuje prostředek *ultima ratio*, se na žalobce hledí jako na netrestaného, je zároveň s podivem, že žalovaný účelově odkazuje pouze na stav rejstříku trestů.
27. Osoba zúčastněná na řízení uvedla, že s žalobou svého manžela souhlasí. Je pravdou, že její manžel udělal v dřívější době velkou chybu, ale byl zaslouženě potrestán a tento trest jej nepochybně napravil. Od té doby se chová zcela řádně. Osoba zúčastněná na řízení vylučuje, že by její manžel mohl představovat jakékoliv nebezpečí nebo že by nechtěl žít řádným životem. Jejich dcera (nar. 2020), kterou zmiňuje žalovaný, skutečně dočasně pobývá v Moldavsku, ale je snahou osoby zúčastněné, aby žila spolu s ní a se svým otcem (žalobcem) v ČR. Narození dcery bylo pro žalobce významným životním okamžikem, který mu změnil život. Žalobce již za své chyby zaplatil a do budoucna chce žít řádným životem a být dceři příkladem. Pokud bude napadené rozhodnutí zrušeno a následně bude vyhověno žádosti žalobce o přechodný pobyt, chtějí přestěhovat dceru do ČR a chtějí zde řádně pracovat a vytvářet hodnoty.

V. Posouzení žaloby soudem

Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v rozsahu a mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Rozhodl přitom bez jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť s takovým postupem účastníci (implicitně) souhlasili. Dokazování listinami přiloženými žalobcem (výpisem z evidence rejstříku trestů ze dne 30. 7. 2024, žádostí o zahlazení

odsouzení adresovanou Okresnímu soudu v Kladně a usnesením Okresního soudu v Kladně ze dne 20. 11. 2024, č. j. 6 Nt 1915/2024-18, o zahlázení odsouzení) soud neprováděl, neboť pro rozhodnutí věci byl podstatný obsah správního spisu a jednalo se o listiny datované po vydání nyní napadeného rozhodnutí.

28. Žaloba je důvodná.
29. Žalobcovu žádost o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU žalovaný zamítl podle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, neboť dospěl k závěru, že by žalobce mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek.
30. Ve věci přitom není sporné, že žalobce je rodinným příslušníkem občanky Rumunska, která je usazena v ČR. Žalobce je tedy rodinným příslušníkem „migrující“ občanky EU, a proto na něj přímo dopadá směrnice volném pohybu. Na rozdíl od rodinných příslušníků občanů ČR žijících v ČR (viz § 15a odst. 2 a 3 zákona o pobytu cizinců), tedy rodinných příslušníků občanů, kteří nevykonali právo volného pohybu a neusídlili se v jiném členském státě, se v případě rodinných příslušníků „migrujících“ občanů EU plně uplatní základní *ratio* směrnice o volném pohybu a související judikatury Soudního dvora, jímž je především *odstranění překážek volného pohybu* občanů EU a jejich rodinných příslušníků (srov. např. rozsudky velkého senátu Soudního dvora ze dne 25. 7. 2008, *Metock*, C-127/08, body 56, 63 a 89, a ze dne 10. 9. 2019, *Chenchooliah*, C-94/18, bod 61, nebo rozsudek ze dne 25. 7. 2002, *MRAX*, C-459/99, bod 53).
31. Soudní dvůr dovodil, že *právo na vstup a pobyt* na území členského státu poskytované státním příslušníkům třetích zemí, kteří jsou rodinnými příslušníky občanů EU, kteří využili svého práva volného pohybu, *vyplývá již z pouhého rodinného vztahu s občanem EU* [rozsudek ze dne 14. 4. 2005, *Komise ES proti Španělskému království*, C-157/03, bod 28]. Byť se tedy jedná o právo odvozené ve smyslu jeho nevázanosti na „hlavního“ rodinného příslušníka, který je občanem EU, právo na vstup a pobyt státního příslušníka třetího státu, který je rodinným příslušníkem „migrujícího“ občana EU, vyplývá již z pouhého rodinného vztahu s občanem EU, přičemž hlavním důvodem tohoto zvýhodněného přístupu je odstranění překážek volného pohybu osob (občanů EU a jejich rodinných příslušníků) mezi členskými státy.
32. Z judikatury Soudního dvora dále vyplývá, že jakmile státnímu příslušníkovi třetí země, který je rodinným příslušníkem občana Unie, přísluší na základě směrnice o volném pohybu právo na vstup a právo pobytu v hostitelském členském státě, tento hostitelský členský stát může tato práva omezit pouze při dodržení článků 27 a 35 této směrnice (rozsudek *Metock*, bod 95, nebo rozsudek *Chenchooliah*, bod 64 a 65). Článek 27 zakotvuje výhradu veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví a čl. 35 upravuje situace zneužití práva.
33. Žalovaný se v nyní posuzované věci dovolává aplikace výhrady veřejného pořádku podle čl. 27 směrnice o volném pohybu, který stanoví:

„1. S výhradou této kapitoly směřjí členské státy omezit svobodu pohybu a pobytu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků bez ohledu na státní příslušnost z důvodů veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví. Tyto důvody nesmějí být uplatňovány k hospodářským účelům.

2. Opatření přijatá z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti musí být v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby. Předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí takových opatření neodůvodňuje.

Osobní chování dotyčného jednotlivce *musí představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Odůvodnění, která přímo nesouvisí s dotyčnou osobou nebo souvisejí s generální prevencí, nejsou přípustná.*

3. Ke zjištění, zda dotyčná osoba představuje ohrožení veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti, může hostitelský členský stát, považuje-li to za nezbytné, při vydávání osvědčení o registraci, nebo nemá-li systém registrace, do tří měsíců od příjezdu dotyčné osoby na jeho území nebo od ohlášení její přítomnosti na jeho území ve smyslu čl. 5 odst. 5 nebo při vystavování pobytové karty požádat členský stát původu nebo v případě potřeby jiné členské státy o poskytnutí informací o případných minulých policejních záznamech o dotyčné osobě. Tato šetření nesmějí být prováděna systematicky. Konzultovaný členský stát odpoví do dvou měsíců. [...]“ (zdůraznění doplněno).

34. Tyto přísné podmínky pro uplatnění výhrady veřejného pořádku vůči státním příslušníkům třetího státu, kteří jsou rodinnými příslušníky „migrujících“ občanů EU, je významně odlišují od „běžných“ státních příslušníků třetího státu, vůči nimž lze výhradu veřejného pořádku uplatnit přísněji (samozřejmě za dodržení zákonných podmínek a případně podmínek jiných unijních předpisů, pokud se na ně vztahují). Judikaturu vykládající aplikaci veřejného pořádku vůči těmto dvěma skupinám státních příslušníků třetích zemí nelze směřovat.
35. Z čl. 27 odst. 2 směrnice o volném pohybu vychází i § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, který byl důvodem zamítnutí žalobcovy žádosti. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 13. 9. 2014, č. j. 5 Azs 133/2024-45), má toto ustanovení výhradně preventivní, a nikoli sankční povahu. Předchozí protiprávní jednání žadatele samo o sobě ještě nepostačuje k tomu, aby byla žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu podle tohoto ustanovení zamítnuta. Někdejší trestná činnost ovšem v obecné rovině může být základem úvahy o tom, že žadatel i do budoucna představuje důvodné nebezpečí, že by mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Pouze s tím se však žalovaný při posuzování uvedeného rizika spokojit nemůže.
36. Nejvyšší správní soud již v minulosti uvedl, že „vše závisí na individuálním posouzení životních poměrů a chování cizince. Trestněprávní status cizince je v tomto ohledu pro správní orgány pouze východiskem autonomního posouzení pro účely zákona o pobytu cizinců. Informace o trestní historii cizince je správní orgán povinen si opatřit a patřičně je zohlednit, nicméně je třeba si být vědom odlišných účelů trestního a cizineckého práva“ (rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2020, č. j. 2 Azs 29/2019-33, bod 25). Žalovaný musí zvažovat mj. závažnost a povahu spáchaného trestného činu, jakož i další individuální aspekty daného případu, jako je např. předcházející bezúhonnost či naopak opakování trestné činnosti u žadatele, chování žadatele ve vazbě či ve výkonu trestu a po propuštění, případně motiv, který jej ke spáchání trestného činu vedl, nebo jeho postoj k dosavadní trestné činnosti (srov. např. rozsudky NSS č. j. 5 Azs 383/2019-40, bod 31, a č. j. 5 Azs 137/2022-40, bod 23).
37. Lze poukázat i na související závěry Ústavního soudu, který k výkladu čl. 27 odst. 2 směrnice o volném pohybu zdůraznil, že je „třeba posoudit, zda osobní chování dotyčného jednotlivce představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. To mimo jiné znamená, že vnitrostátní orgány (resp. soudy) musí kromě existence předchozího odsouzení vzít v úvahu další okolnosti jako například uložený trest, míru zapojení jednotlivce do trestné činnosti, rozsah způsobené škody, četnost trestných činů, tendenci

k opakování trestné činnosti či chování stěžovatele v době po odsouzení [...]. Teprve v rámci posouzení proporcionality opatření je pak třeba hodnotit, zda je potenciální zrušení povolení k trvalému pobytu [pozn. soudu: a obdobně zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu] v souladu se zásadou přiměřenosti, a to zejména s ohledem na skutečnosti, jako je délka pobytu dotyčné osoby na daném území, věk, zdravotní stav, rodinné a ekonomické poměry, společenská a kulturní integrace v hostitelském členském státě, intenzita vazeb na zemi původu atd.“ [nález Ústavního soudu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. I. ÚS 945/20 (N 233/103 SbNU 372), bod 52].

38. V nynější věci žalovaný odůvodnil závěr o splnění podmínek pro aplikaci výhrady veřejného pořádku tím, že jednání žalobce představuje opakované narušení veřejného pořádku, přičemž nabylo takové společenské nebezpečnosti, že byla naplněna skutková podstata několika přečinů. Jednání naplňující skutkovou podstatu přečinu je podle žalovaného samo o sobě dosti závažné, aby bylo možno hovořit o závažném narušení veřejného pořádku. Žalobce vzhledem ke svému dosavadnímu jednání, zejména pak opakovanému páchání trestné činnosti, stále představuje nebezpečí veřejnému pořádku, a to minimálně do doby, než bude jeho odsouzení zahlazeno. Žalovaný dále zdůraznil, že šlo o tři úmyslné přečiny, a je tedy zřejmé, že první trest nevedl k nápravě. Žalobce proto podle žalovaného nadále představuje nebezpečí veřejnému pořádku, a to s ohledem na předchozí trestnou činnost.
39. Žalobce s tímto závěrem nesouhlasí a v žalobě mimo jiné namítá, že se dopustil pouze dvou, a nikoliv tří přečinů, že se jednalo o činy v blízkém časovém rozmezí v roce 2018, že dne 14. 7. 2020 bylo rozhodnuto, že se ve zkušební době osvědčil, že všechny uložené tresty již vykonal a že dne 12. 6. 2024, a tedy i v době vydání napadeného rozhodnutí již mělo ze zákona dojít k zahlazení posledního trestu, a to trestu vyhoštění.
40. Žalobci nelze přisvědčit v tom, že by se žalovaný zmýlil v počtu přečinů, neboť trestní příkaz sp. zn. 37 T 97/2018 se týkal přečinu výkonu maření úředního rozhodnutí, kterého se žalobce dopustil dne 18. 5. 2018, kdy řídil motorové vozidlo i přes zákaz řízení, zatímco podle příkazu sp. zn. 37 T 102/2018 se dopustil přečinu výkonu maření úředního rozhodnutí dne 1. 6. 2018 a krádeže v jednočinném souběhu s poškozením cizí věci. Maření výkonu úředního rozhodnutí se tedy dopustil řízením motorového vozidla ve dvou různých dnech, což v žalobě pomíjí. Trestním příkazem sp. zn. 37 T 102/2018 pak byl zrušen pouze výrok o trestu z původního trestního příkazu a žalobci byl uložen souhrnný trest.
41. Soud však souhlasí se žalobcem, že skutečnost, že žalobce tresty již vykonal, že se z hlediska zkušební doby spojené s podmíněným trestem odnětí svobody osvědčil ke dni 14. 7. 2020 a že v době vydání napadeného rozhodnutí již uplynula i zákonná doba pro zahlazení posledního trestu (trestu vyhoštění), byť k zahlazení soudem ještě nedošlo, měly hrát v odůvodnění žalovaného podstatně větší roli.
42. Je pravdou, že plynutí zkušební doby ani doby pro zahlazení odsouzení nepředstavují rozhodující či jediný milník v intenzitě nebezpečnosti cizince (srov. např. rozsudek NSS č. j. 2 Azs 29/2019-33, bod 25), a to ani ve prospěch, ale ani v neprospěch cizince. Zahlazení trestu je však relevantním faktorem, který je třeba náležitě posoudit. Například v rozsudku ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 Azs 25/2014-48, Nejvyšší správní soud uvedl: „*Jestliže právní přepisy stanoví, že se na pachatele, jehož trest byl zahlazen, hledí, jako by nebyl odsouzen, nelze důvody zamítnutí žádosti o trvalý pobyt spatřovat výlučně v odsouzení za spáchaný trestný čin. Pokud by byl takový postup možný, nebylo by žádného rozdílu mezi trestem sice vykonaným, avšak dosud nezahlazeným, a trestem, který již byl zahlazen.*“
43. Vždy je tedy třeba zohlednit všechny skutkové okolnosti a posoudit například jaký byl

uložený trest (včetně podmíněného v. nepodmíněného trestu), povahu a závažnost trestného činu (např. trestný čin proti životu a zdraví v. trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí), rozsah způsobené škody, četnost trestných činů, dobu, která od spáchání trestného činu uplynula, zda byl trest již vykonán, dobu, která uplynula od výkonu trestu, tendenci k opakování trestné činnosti či chování cizince v době po odsouzení atd.

44. Takto komplexně však žalovaný žalobcovu trestnou činnost neposoudil. V napadeném rozhodnutí naopak uzavřel, že žalobce představuje nebezpečí veřejnému pořádku minimálně do doby, než bude jeho odsouzení zahlazeno, a že jednání naplňující skutkovou podstatu přečinu je samo o sobě dosti závažné, aby bylo možno hovořit o závažném narušení veřejného pořádku. Tento závěr je ve světle výše uvedené judikatury nesprávný.
45. Byť je pravdou, že se žalobce dopustil 3 přečinů, žalovaný měl vzít v úvahu, že byly spáchány v blízké časové souvislosti před cca 6 lety (v období od 18. 5. 2018 do 2. 6. 2018) a že žalobce již všechny tresty vykonal. Dále měl přihlédnout k tomu, že v době vydání napadeného rozhodnutí již od spáchání trestných činů a od doby, kdy žalobce vykonal poslední z nich, uplynula již tak dlouhá doba, že s ní trestní zákoník spojuje možnost požádat o zahlazení. Byť tedy v době vydání napadeného rozhodnutí nebylo odsouzení žalobce ještě zahlazeno, neboť k tomu je třeba rozhodnutí trestního soudu, který ověří splnění všech zákonných podmínek, není formální zahlazení milníkem, o kterém by bylo možno říci, že pokud nedošlo k zahlazení, představuje žalobce stále nebezpečí pro veřejný pořádek, nadto nebezpečí natolik intenzivní, že je možné jej charakterizovat jako „*skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti*“, jak požaduje čl. 27 odst. 2 směrnice o volném pohybu.
46. Žalovaný tedy v napadeném rozhodnutí vyšel z nesprávného výchozího předpokladu, který kladl důraz na absenci zahlazení, a patrně z tohoto důvodu pak dostatečně neposoudil všechny relevantní okolnosti (srov. výše bod 43), jimž věnoval jen minimální či některým (jako je např. doba od spáchání trestného činu a doba od výkonu trestu) dokonce žádnou pozornost. S ohledem na skutkové okolnosti (zejm. na vykonání všech trestů a na dobu, která uplynula od jejich uložení a od jejich vykonání) z rozhodnutí žalovaného nevyplývají dostatečné důvody pro závěr o důvodném nebezpečí, že by žalobce mohl *závažným* způsobem narušit veřejný pořádek, resp. že nadále představuje *skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení* některého ze základních zájmů společnosti. Napadené rozhodnutí je proto nezákonné.
47. V dalším řízení bude povinností žalovaného se řádně vypořádat se všemi okolnostmi, které mohou mít vliv na posouzení otázky, zda žalobce představuje „*skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti*“ ve smyslu čl. 27 odst. 2 směrnice o volném pohybu. Zohlední přitom výklad výhrady veřejného pořádku poskytnutý v judikatuře Soudního dvora k podmínkám, za nichž lze odeprít právo vstupu a pobytu rodinným příslušníkům „migrujících“ občanů EU, a zohlední také související judikaturu Nejvyššího správního soudu, a to nejen v té nejobecnější rovině jako to učinil dosud, ale i z hlediska srovnatelných okolností co do závažnosti trestných činů, doby, která uplynula od jejich spáchání a vykonání trestu apod.

VI. Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

48. Soud shledal žalobu důvodnou, proto rozhodnutí žalovaného zrušil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.) a vrátil mu věc k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

49. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce byl v řízení úspěšný, a má proto právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení. Ty představují náklady související se zastoupením žalobce advokátem, tedy odměna advokáta za tři úkony právní služby (převzetí a příprava věci, podání žaloby a podání repliky) po 3 100 Kč za úkon [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“) a tři paušální částky po 300 Kč jako náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Zástupce není plátcem daně z přidané hodnoty. Součástí náhrady nákladů řízení je i uhrazený soudní poplatek ve výši 4 000 Kč (3 000 Kč za žalobu a 1 000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku). Náhradu nákladů řízení v celkové výši 14 200 Kč je žalovaný povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.) k rukám jeho zástupce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, použitý na základě § 64 s. ř. s.).

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. listopadu 2024

Mgr. Věra Pazderová, LL.M., M.A., v. r.
soudkyně